

ABSCHNITT 3.

MANAGEMENT, ÖFFENTLICHE VERWALTUNG UND ADMINISTRATION

DOI 10.36074/logos-04.07.2025.005

РОЛЬ СТРАХОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Гнідий Юрій Ігорович¹

1. Rainbow international of Stamford (Project Manager)
УКРАЇНА

Анотація. Страховий менеджмент є невід'ємною складовою сучасної фінансової системи, що сприяє забезпеченню стабільності економіки та підвищенню рівня безпеки як для фізичних, так і для юридичних осіб. Його основна функція — управління ризиками, які виникають у процесі господарської діяльності, повсякденного життя та у непередбачуваних ситуаціях. В умовах зростаючої конкуренції і розвитку нових ризиків важливо ефективно управляти страховими процесами для забезпечення фінансової стабільності та розвитку страхових компаній [12].

Метою статті є визначення ролі страхового менеджменту у забезпеченні стабільності та розвитку страхової галузі, а також дослідження особливостей теоретичної розробки та практичного застосування конкретних механізмів управління бізнес-процесами страхових компаній з ефективним використанням наявного потенціалу і врахуванням фінансових інтересів всіх учасників страхового ринку. Для досягнення цієї мети поставлено такі задачі: аналіз функцій страхового менеджменту, характеристика його впливу на економіку, розробка рекомендацій щодо підвищення його ефективності.

Постановка проблеми. Ринкові перетворення у світі зумовили необхідність застосування страхування як важливого елемента господарського механізму і способу захисту від несприятливих подій, стихійних лих, аварій та катастроф [11]. Існує потреба у висококваліфікованих фахівцях страхових менеджерах, спеціалістах з ліквідації збитків, оцінювачах ризиків, страхових агентах і брокерах. Система управління страховою компанією передбачає управління людськими ресурсами, інформаційними технологіями, діяльність топ-менеджменту, але особливістю у страховому менеджменті є побудова операційних процесів. У страхової компанії матеріальних активів майже не існує, страховий бізнес будується на підставі договорів, які укладаються між страховиком і страхувальником. Страховик надає фінансові послуги, які не можна оцінити негайно, про якість яких можна

зробити висновок лише після їх надання [1]. Метою менеджменту в страховій організації є забезпечення досягнення основної мети страхування - задоволення потреби клієнтів в отриманні надійного страхового захисту, що відповідає вимогам страхового законодавства. При правильній організації менеджменту забезпечується і досягнення комерційної мети - отримання прибутку (позитивного фінансового результату) від діяльності. Нині більшість страхових компаній не мають чітко розробленої управлінської стратегії, що пов'язано з такими обставинами:

- у багатьох компаніях власник і менеджер є однією особою, а стратегічне управління передбачає розподіл власності та менеджменту;
- кон'юнктура ринку та нестабільність економічної ситуації змушує страховиків ставити перед собою у першу чергу тактичні цілі;
- компаніям для розробки ефективної стратегії не вистачає інтелектуальних і фінансових ресурсів.

Для успішного управління страховою компанією необхідно вводити новий інструмент управління реінжиніринг, який стосується організації бізнес-процесів структури страхової компанії. Реінжиніринг може існувати у компанії з ідеальною схемою побудови страхової структури. При цьому страховий бізнес складається з трьох основних блоків: адміністративного, середнього та допоміжного. До складу адміністративного входять всі департаменти, які продають страховий продукт, середній займається операційною підтримкою страхового бізнесу, допоміжний об'єднує допоміжні підрозділи (інформаційні технології, фінанси, бізнес адміністрування) [5]. Для удосконалення механізму страхового менеджменту доцільно [9]: - розробити систему показників ризик-менеджменту при страхуванні ризиків. - покращити інформаційне забезпечення страхового менеджменту при оцінці та аналізі ризиків. - розробити методичні рекомендації щодо підвищення ефективності управління ризиками. - підвищити кваліфікацію персоналу.

Виклад основного матеріалу дослідження.

1. Сутність і основи страхового менеджменту

Страховий менеджмент — це система управлінських дій, що спрямовані на планування, організацію, контроль та аналіз процесів у страховій діяльності з метою мінімізації ризиків і підвищення ефективності [6]. Він включає управління фінансовими ресурсами, клієнтською базою, страховими ризиками та іншими аспектами [3].

2. Основні напрямки та функції страхового менеджменту:

1) **Ідентифікація ризиків.** Це перший крок у процесі страхування — виявлення найбільш ймовірних загроз, що можуть спричинити збитки. Виявлення ризиків дозволяє формувати ефективні стратегії їхнього управління.

ABSCHNITT 3.

MANAGEMENT, ÖFFENTLICHE VERWALTUNG UND ADMINISTRATION

2) **Оцінка ризиків.** Аналіз ймовірності настання страхових випадків і потенційних масштабів збитків. Правильна оцінка ризиків є важливою для визначення страхових тарифів та умов укладання договорів.

3) **Планування та вибір страхових програм.** Залежно від характеру ризиків та потреб страхувальника, менеджери підбирають оптимальні страхові продукти, що забезпечують максимальний захист за обґрунтованою ціновою політикою.

4) **Контроль та профілактика.** Страховий менеджмент сприяє запобіганню ризикам через впровадження превентивних заходів, що зменшують ймовірність виникнення страхових випадків.

5) **Фінансове управління страховими резервами та виплатами.** Ефективне формування та раціональне використання резервів забезпечує сплату відшкодувань і підтримує фінансову стабільність страхової компанії.

6) **Аналітика та звітність.** Регулярний аналіз страхових операцій дозволяє виявляти тенденції, вдосконалювати стратегії й підвищувати їхню ефективність.

Таблиця 1

Основні функції страхового менеджменту та їх характеристика

Функція	Опис	Значення для страхової компанії
Оцінка і аналіз ризиків	Виявлення, оцінка ймовірності виникнення страхових подій	Дає змогу формувати адекватну ціну страховки та резерви
Управління активами	Планування та контроль інвестиційних портфельних операцій	Забезпечує стабільність фінансового стану компанії
Розробка страхових продуктів	Створення нових політик відповідно до потреб клієнтів	Підвищує конкурентоспроможність та залучення клієнтів
Маркетинг і просування	Інформування та залучення клієнтів через різні канали	Підвищує обсяг страхових вкладів і репутацію компанії
Контроль і аудит	Моніторинг виконання та аналіз результатів діяльності	Гарантує відповідність внутрішнім і зовнішнім стандартам

3. Вплив страхового менеджменту на економіку

Ефективне управління страховою діяльністю дозволяє зменшити рівень фінансових ризиків, підвищити інвестиційну привабливість і сприяє формуванню стабільної фінансової системи [4].

Таблиця 2

Вплив страхового менеджменту на реальні показники

<i>Показник</i>	<i>Вплив управління</i>	<i>Результат</i>
Зниження страхових втрат	Ефективне управління ризиками	Зменшення виплат за страхуванням
Зростання обсягів страхових внесків	Маркетингова політика та якість продуктів	Збільшення доходів страховиків
Підвищення рівня платоспроможності	Контроль резервів та активів	Гарантоване виконання зобов'язань

4. Перспективи розвитку страхового менеджменту

На сучасному етапі розвитку страхової діяльності важливим є впровадження інноваційних підходів, зокрема використання цифрових технологій, Big Data та штучного інтелекту [7].

5. Значення ролі страхового менеджменту

Завдяки високій ролі страхового менеджменту забезпечується економічна стабільність, зменшується рівень ризиків і невизначеностей у різних сферах діяльності. Це сприяє довірі до страхової галузі, залученню інвестицій та розвитку підприємництва [2]. Крім того, він захищає інтереси громадян та бізнесу від фінансових збитків, що виникають у результаті непередбачених обставин [8].

Висновки

Роль страхового менеджменту у сучасному світі важко переоцінити. Його ефективне застосування сприяє мінімізації ризикових втрат, підтримці стабільності фінансових систем та покращенню рівня життя населення. Уміння керувати ризиками є ключовим чинником успіху будь-якої страхової компанії та важливим елементом сталого розвитку економіки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

- [1] Борисюк О. В. Оцінка фінансових ресурсів страховика як ключовий елемент страхового менеджменту / О.В. Борисюк // Економіка та суспільство : електронне фахове видання. - Випуск №2. - 2016. - с.507-512.
- [2] Бочковський В.Ю. Страховий менеджмент: підручник / В.Ю. Бочковський. — Київ: Алерта, 2020. — 432 с.
- [3] Губернатов В. В. Основи страхового менеджменту: навчальний посібник / В. В. Губернатов. — Харків: Національний університет імені В. Н. Каразіна, 2018. — 256 с.
- [4] Заболотний, А. (2020). Роль страхового менеджменту у сучасному бізнесі. Журнал "Фінанси та кредит", 12, с. 45-52.
- [5] Карлін М. І. Управління державними фінансами: [навч. посібн.] / М. І. Карлін, О.В. Борисюк. – Луцьк : ПП Іванюк , 2013. – 273 с.
- [6] Литвиненко, В. (2019). Страховий менеджмент: підручник. Київ: КНЕУ.
- [7] Малишев В. В. Страховий менеджмент і страхова діяльність / В. В. Малишев. — Київ: КНТ, 2021. — 300 с.

ABSCHNITT 3.

MANAGEMENT, ÖFFENTLICHE VERWALTUNG UND ADMINISTRATION

- [8] Мельник В. І. Страхування та ризик-менеджмент: підручник / В. І. Мельник, О. І. Бондар. — Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019.— 384 с.
- [9] Некрасова А. В. Управління фінансовими ризиками в сучасних умовах / А. В. Некрасова, В. М. Пастухов // Економічний простір. – 2011. – Вип. 16 (125). – С. 112-121.
- [10] Офіційний сайт Національної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України — <https://nfp.gov.ua>
- [11] Страхування: Підручник/ Керівник авт. кол. і наук. ред. С.С. Осадець. — 3-те вид. — К.: КНЕУ, 2006. — 599 с.
- [12] Харченко, А. (2021). Страхові ризики та управління ними. Вісник Національного університету, 3, с. 134-140.